

Haberler / News

Ortadoğu ve Kuzey Afrika Konuşmaları

23 Şubat - 23 Mart 2017, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Tarih Bölümü, Ortadoğu ve Afrika Araştırmaları Derneği (ORDAF), Tarih Araştırmaları Kulübü, İstanbul

Mustafa H. Aydın*

Tarih Araştırmaları Kulübü ile Ortadoğu ve Kuzey Afrika Araştırmacıları Derneği'nin (ORDAF) ortaklaşa düzenlediği “Ortadoğu ve Kuzey Afrika Konuşmaları” başlıklı panel serisi üçüncü programın ardından sona erdi. Çoğunluğu öğrencilerin oluşturduğu dinleyicilerin dikkatle takip ettikleri paneller boyunca konuşmacılar Ortadoğu ve Kuzey Afrika'nın gündemine, tarihsel sürecine ve Türkiye açısından önemine değindiler.

Panellerin ilki 23 Şubat tarihinde, Büşra Bulut'un moderatörlüğünde Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Tarih Bölüm Başkanı Prof. Dr. Zekeriya Kurşun ve Yrd. Doç. Dr. Vehbi Baysan'ın konuşmacı olduğu “Ortadoğu'da Yeni Dengeler Arap Baharı ve Türkiye” başlığı altında gerçekleştirildi. Prof. Dr. Zekeriya Kurşun konuşmasında Ortadoğu'daki Türkiye algısına değindi. Türkiye'de bu meselenin ciddi bir biçimde gündem oluşturmadığını savunurken; Ortadoğu'nun akademik anlamda incelenmesi ve tartışılması gerektiğinin altını çizdi. Bölgede halen devam eden Osmanlı imajına ve bu imajın Osmanlı sonrası dönemde geçirdiği evreleri anlattı. Konuşmasının sonunda, Ortadoğu'da yaygınlaşan Türk dizilerinin çok izlenmesine rağmen yanlış bir izlenim uyandırdığına da vurgu yaptı. Yrd. Doç. Dr. Vehbi Baysan ise yaptığı konuşmada, Arap Baharı özelinde Ortadoğu ve Kuzey Afrika coğrafyasındaki genel dönüşümden bahsetti. Arap Baharı'nın dört aşamada gerçekleştiğini anlattı. İlk aşamada insanların sokağa çıktığını, ikinci aşamada rejimin halkı önemsemediği için ölümlerin yaşandığını, üçüncü aşamada uzlaş kapsamında masaya oturma teklifinin bir netice vermediğini son aşamada ise liderlerin güçlerini ve pozisyonlarını kaybettiklerini belirtti. Son olarak Suriye'nin kan gölüne dönmesinde dış güçlerin rolüne değindi.

* Lisans Öğrencisi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, İstanbul/Türkiye, mustafahalilaydin@gmail.com

Serinin “Ortadoğu ve Afrika Denkleminde Kuzey Afrika” başlıklı ikinci oturum Hümeýra Tüfekçi’nin moderatörlüğünde sunuldu. Üsküdar Yerleşkesi’nde gerçekleştirilen panelin konuşmacıları İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ramazan Yıldırım ile SETA Dış Politika Araştırmacısı Emrah Kekilli’ydi. Doç. Dr. Ramazan Yıldırım, Mısır ve Tunus’taki demokrasi mücadelesinde İslâmi hareketlerin siyasal dönüşümünü yorumladı. Müslüman Kardeşler özelinde Mısır’ı değerlendirip kuruluşundan sonra kabuğuna çekilen hareketin Arap Baharı’yla yeniden siyasallaşma sürecine girdiğini aktardı. Arap Baharı’ndan sonra Müslüman Kardeşlerin güçlenmesinin bölgedeki güçler açısından sorun oluşturduğunu, Mursi’nin cumhurbaşkanlığının kısa sürmesinin bunun bir göstergesi olduğunu belirtti. Sonrasında sözü devralan Emrah Kekili; Libya’daki Müslüman Kardeşler, Selefilere ve Liberallerden oluşan muhalefet hareketlerinin Kaddafi’nin devrilmesinden sonra parti kurduklarını ancak hiçbirinin iktidar olamadığını hatırlatarak, %20’yi oluşturan bu hareketlerin çok örgütlü yapısı nedeniyle %80’i manipüle edip başarısızlığa uğrattığını aktardı. Siyasetin %80’ini oluşturanların 2014 yılında, darbe girişiminde bulunmuş bir general olan Halife Haftar’a sığındıklarını söyleyen Kekilli, ülkenin doğusunu askeri yönetimle elinde tutan Haftar’a karşı bir an önce çözüm üretilmesi gerektiğine vurgu yaptı. Son olarak, Birleşmiş Milletlerin Haftar’a karşı herhangi bir yaptırım uygulamamasının düşündürücü olduğunu ve problemin bir an önce çözülmesi gerektiğinin altını çizdi.

Serinin üçüncü ve son oturumu Mustafa Halil Aydın moderatörlüğünde Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Davut Hut ve İHH İnsanî ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (İNSAMER) başkanı Dr. Ahmet Emin Dağ’ın katılımıyla Üsküdar Yerleşkesi’nde yapıldı. İlk olarak sözü olan Hut, Irak’ın fikren ve fiilen bölünmüş olduğunu söyledi. Kargaşanın beşiği olan Irak’ta dünya petrol rezervlerinin %9’unun bulunduğu hatırlattı ve petrol var oldukça emperyalistlerin de Irak’ta olacaklarını sözlerine ekledi. Ülkede Şii propagandası var olduğu sürece Irak’ın, Şii-Sünni çatışmasından kurtulmasının mümkün görünmediğini de söylerken, Irak’ın geleceğiyle ilgili muhtemel senaryolar üzerine konuştu. Barzani’nin bölgede bir Kürt devleti kurulması için merkez yönetime referandum kartını tehdit unsuru olarak göstermesinin kısa vadede Barzani lehine sonuçlanmayacağını düşündüğünü paylaştı. Dr. Ahmet Emin Dağ konuşmasında Ortadoğu’da 4. Dünya Savaşı’nın yaşandığını ifade etti. Ortadoğu’nun geleceğini Suriye özelinde yorumlayan Dağ, Soğuk Savaş döneminin bölge siyaseti üzerindeki etkisine değinirken, bugün ise uluslararası güçlerin bölgede üçüncü bir harita düzenlemesi yaptığını anlattı.

Kıymetli akademisyen ve uzmanların katılımıyla “Ortadoğu ve Kuzey Afrika Konuşmaları” başlıklı zengin içerikli bir etkinlik gerçekleştirilmiş oldu. Bu etkinlik serisi 15 Mayıs Çarşamba günü Üsküdar Yerleşkesi’nde yapılan öğrenci paneli ve müzikal dinletiyi son buldu.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika Konuşmaları Programı**23 Şubat 2017 / Yer: Üsküdar Yerleşkesi****16.00 - 18.00 / Açılış Konuşması ve Program (*Ortadoğu'da Yeni Dengeler Arap Baharı ve Türkiye*)**

Büşra BULUT (Moderatör)

Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN

Yrd. Doç. Dr. Vehbi BAYSAN

09 Mart 2017 / Yer: Üsküdar Yerleşkesi**16.00 - 18.00 / Program (*Ortadoğu ve Afrika Denkleminde Kuzey Afrika*)**

Hümeyra TÜFEKÇİ (Moderatör)

Doç. Dr. Ramazan YILDIRIM

Emrah KEKİLLİ

23 Mart 2017 / Yer: Üsküdar Yerleşkesi**16.00 - 18.00 / Program (*Suriye - Irak Bağlamında Ortadoğu'nun Geleceği*)**

Mustafa Halil AYDIN (Moderatör)

Doç. Dr. Davut HUT

Dr. Ahmet Emin DAĞ

17 Mayıs 2017 / Yer: Üsküdar Yerleşkesi**16.00 - 17.00 / Program (*Ortadoğu ve Kuzey Afrika Buluşmaları*)**

Gassim İBRAHİM (Moderatör)

Süleyman ABDALLAH

Ahmed MOHAMED

Hamid FEZZAGA

17.00 - 18.00 / Konser (*Trio Pages*)